

Školní pedagogika: základní informace

Tematické okruhy přednášek (PS)

Předmět tvoří tři obsáhlejší bloky: (a) teorie a praxe školy, (b) teorie a praxe kurikula, (c) teorie a praxe výuky. V prezenčním studiu těmto blokům odpovídá obsahové zaměření povinně volitelných seminářů.

Datum	Vyučující	Přednáška - téma
18.2.	doc. P. Knecht	1. Školní pedagogika jako klíčová disciplína učitelské profese. 2. Vzdělávací a kurikulární politika, kurikulární dokumenty.
25.2.	doc. P. Knecht	3. Výukové metody a formy.
4.3.	prof. T. Janík	4. Vzdělávací a školský systém, škola jako instituce a organizace.
11.3.	prof. T. Janík	5. Vývoj české školy. Škola pro budoucnost: budoucnost pro školu.
18.3.	prof. T. Janík	6. Škola jako učící se organizace: evaluace, rozvoj, kvalita.
25.3.	doc. P. Knecht	7. Učebnice a další didaktická média.
1.4.	doc. J. Kratochvílová	8. Hodnocení výsledků žáků: formy a požadavky na hodnocení.
8.4.	doc. T. Janík	9. Výuka: vyučování a učení, aktéři a procesy školní výuky.
15.4.	prof. T. Janík	10. Kurikulum: cíle a obsahy a obsahy školního vzdělávání a jejich transformace.
29.4.	doc. J. Kratochvílová	11. Hodnocení učebního procesu žáků a výsledků žáků – typy a funkce.
6.5.	doc. P. Knecht	12. Pedagogický výzkum jako pomocník učitele.

Tematické okruhy přednášek (KS)

Předmět tvoří tři obsáhlejší bloky: (a) teorie a praxe školy, (b) teorie a praxe kurikula, (c) teorie a praxe výuky. V prezenčním studiu těmto blokům odpovídá obsahové zaměření povinně volitelných seminářů.

1. 3. - prof. T. Janík (18:00 uč. 50)

Vzdělávací a školský systém, škola jako instituce a organizace

Kurikulum: cíle a obsahy školního vzdělávání a jejich transformace.

Výuka: vyučování a učení, aktéři a procesy školní výuky

Učební úlohy a mezinárodní srovnávací výzkumy

29. 3. - doc. P. Knecht (18:00 uč. 50)

Školní pedagogika jako klíčová disciplína učitelské profese.

Vzdělávací a kurikulární politika, kurikulární dokumenty

Vzdělání, vzdělávání a vzdělanost: pojetí, teorie a obecné cíle vzdělávání

Učebnice a další didaktická média

Pedagogický výzkum jako pomocník učitele

29.4. - doc. J. Kratochvílová (18:00 uč. 50)

Hodnocení učebního procesu a výsledků žáků – typy a funkce

Hodnocení výsledků žáků – formy, základní požadavky na hodnocení

Zkouška

Podmínkou k účasti na **zkoušce ze ŠP** je splněný zápočet ze semináře.

Tematické okruhy ke zkoušce viz osnova předmětu v IS.MU (totožné s tématy přednášek).

V den zkoušky student nejdříve absolvuje písemný test. Po jeho úspěšném vykonání tentýž den následuje ústní zkouška.

Při hodnocení testu známkou F, je student povinen přihlásit se na opravný termín.

Prezenční studium:

- U ústní zkoušky si student prezenčního studia vybere jednu otázku a v odpovědi prokáže znalost a orientaci ve všech oblastech Školní pedagogiky (TP školy, TP kurikula a TP výuky).
- Podmínkou k účasti na zkoušce je v prezenčním studiu (PS) splněný zápočet ze semináře.

Kombinované studium:

- Student kombinovaného studia odpovídá na tři otázky (TP školy, TP kurikula a TP výuka) s ohledem na kreditové hodnocení.

Studijní zátěž předmětu

Prezenční studium:

Přednáška: 2 kredity = 60 hodin (10 hod. přímé výuky)

Předpokládá se domácí příprava průměrného studenta na zkoušku cca 50 hodin.

Seminář: 2 kredity = 60 hodin (10 hod. přímé výuky)

Předpokládá se domácí příprava průměrného studenta na seminář cca 50 hodin.

Kombinované studium:

4 kredity = 120 hodin (6 hod. přímé výuky)

Každý předmět (= jednosemestrální kurz, jedno období) je ohodnocen určitým počtem kreditů, které vyjadřují míru náročnosti předmětu, poměrný díl studijní zátěže, která je kladena na studenta (včetně domácí přípravy) v daném semestru (období).

Kreditní bod představuje 1/60 průměrné roční studijní zátěže průměrného studenta, tzn. zpravidla 30 hodin. Počet kreditů konkrétního předmětu zahrnuje celkovou studijní zátěž studenta, tzn. zahrnuje kromě kontaktních hodin další aktivity (v závazné struktuře - týmová práce, praxe, laboratorní praktika, exkurze, domácí příprava, příprava na zkoušku, zkouška).

Seminář (pouze PS)

- Studenti **jednooborové speciální pedagogiky** absolvují **pouze přednášky**.
- Na základě výsledků předmětové ankety dochází v tomto semestru ke **sjednocení obsahového zaměření povinně volitelných seminářů**.
- V seminářích budou zpřesněny požadavky jednotlivých vyučujících k udělení zápočtu.
- Studijní zátěž studenta je soustředěna do období semestrální výuky. Požadavky předmětu jsou plněny průběžně v době výuky stanovené rozvrhem.
- V souladu s čl. 16 SZŘ mohou být pro ukončení předmětu předepsány průběžné kontroly, jejichž výsledky jsou započítávány do závěrečného hodnocení.
- Může být požadováno odevzdání portfoliového úkolu.
- Může být požadováno odevzdání/prezentace dílčích seminárních úkolů.

Seminární/portfoliový úkol (pouze PS)

1. Prostudujte ŠVP zvolené školy a charakterizuje deklarované principy/strategie, na nichž škola staví ŠVP.
2. Vyberte si jeden tematický celek v rámci jednoho ročníku vybraného typu školy a zjistěte, jak je v ŠVP dané školy vymezeno učivo a výstupy pro jeden z Vašich aprobačních předmětů a jak korespondují s filozofiemi vzdělávání Pasche et al.
3. Proveďte didaktickou analýzu učiva ze zvoleného tematického celku (pojmy, učební úlohy, mezipředmětové vztahy).
4. Formulujte obecnější cíle pro vybraný tematický celek.
5. Rozvrhněte daný celek do několika vyučovacích hodin.
6. Pro každou vyučovací jednotku formulujte dílčí cíle odvozené z obecnějších cílů, a v souladu s tím navrhnete činnosti (učební úlohy) a způsob hodnocení.
7. Na základě zkušeností z praxe promýšlejte výuku s ohledem na možnosti žáků (např. pro žáky nadané, se SVP).

Výstup přehledně vložte do jednoho souboru ve formátu MS Word, uveďte Vaše jméno a citace.

Úkol odevzdejte do příslušné odevzdávací (termín upřesní vyučující semináře).

Elektronická studijní opora

- Je umístěna ve studijních materiálech (PDF dokument).
- Dokument by měl být pouze oporou. Předpokládá se intenzivní samostatné studium odborné literatury (viz povinná a doporučená literatura uvedená na přednáškách).

Literatura

Povinná:

- Pasch, M., et al. (1998). *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál. Kniha je k dispozici v knihovnách MU.

Doporučená:

- Janíková, M., et al. (2009). *Základy školní pedagogiky*. Brno: Paido. Kniha je k dispozici v knihovnách MU nebo je k zakoupení [za 118 Kč zde](#).
- Horká, H., Filová, H., Janík, T., & Kratochvílová, J. (2009). *Studie ze školní pedagogiky*. Brno: MU. Kniha je k dispozici v knihovnách MU nebo je k zakoupení [za 125 Kč zde](#).
- Janík, T., Maňák, J., & Knecht, P. (2009). *Cíle a obsahy školního vzdělávání a metodologie jejich utváření*. Brno: Paido. Kniha je k dispozici v knihovnách MU.
- Viz katalog předmětů v IS.MU – bude vždy upřesněno na přednáškách

+ Pedagogické časopisy (jsou dostupné on-line).

- Pedagogika, Pedagogická orientace, Orbis scholae, Studia paedagogica, Komenský

Pro fajnšmekry:

Petty, G. (2009). *Evidence-based teaching*. Cheltenham: Nelson Thornes.